

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2017

29/2017

(Suomen säädöskokoelman n:o 126/2017)

Valtioneuvoston asetus

pakollista työtä koskevaan sopimukseen liittyvän pöytäkirjan voimaansaattamisesta ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään pakollista työtä koskevaan sopimukseen liittyvän pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain (980/2016) 2 §:n nojalla:

1 §

Pakollista työtä koskevaan vuoden 1930 sopimukseen liittyvä Genevessä 11 päivänä kesäkuuta 2014 tehty pöytäkirja tulee voimaan 27 päivänä tammikuuta 2018 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt pöytäkirjan 26 päivänä lokakuuta 2016. Tasavallan presidentti on ratifioinut pöytäkirjan 18 päivänä marraskuuta 2016. Ratifiointikirja on talletettu Kansainvälisen työjärjestön pääjohtajan huostaan 27 päivänä tammikuuta 2017.

2 §

Pöytäkirjan muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §

Pakollista työtä koskevaan sopimukseen liittyvän pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (980/2016) tulee voimaan 27 päivänä tammikuuta 2018.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2017.

Helsingissä 23 päivänä helmikuuta 2017

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

Hallitusneuvos Liisa Heinonen

VUODEN 1930 PAKOLLISTA TYÖTÄ KOSKEVAN SOPIMUKSEN PÖYTÄKIRJA

**VUODEN 1930 PAKOLLISTA TYÖTÄ
KOSKEVAN SOPIMUKSEN PÖYTÄ-
KIRJA**

**PROTOCOL TO THE FORCED LA-
BOUR CONVENTION, 1930**

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi, joka

on kokoontunut Genevessä Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston koolle kutsumana ja pitänyt 103. istuntonsa 28 päivänä toukokuuta 2014, ja

tunnustaa, että pakollisen työn kieltäminen on osa perusoikeuksien kokonaisuutta ja että pakollinen työ loukkaa miljoonien naisten ja miesten, tyttöjen ja poikien ihmisoikeuksia ja arvoa, edistää köyhyyden jatkumista ja on esteenä ihmisarvoisen työn saavuttamiselle kaikille, ja

tiedostaa vuoden 1930 pakollista työtä koskevan sopimuksen n:o 29 (jäljempänä ”sopimus”) ja pakkotyön poistamista koskevan vuoden 1957 sopimuksen n:o 105 ratkaisevan tärkeän aseman kaikkien pakollisen työn muotojen torjunnassa, mutta tiedostaa, että puutteet näiden sopimusten täytäntöönpanossa edellyttävät lisätoimenpiteitä, ja

palauttaa mieliin, että sopimuksen 2 artiklan määritelmä pakollisesta työstä kattaa pakollisen työn kaikissa muodoissaan ja ilmenemistavoissaan ja että määritelmää sovelletaan kaikkiin ihmisiin erotuksetta, ja

korostaa, että pakollinen työ kaikissa muodoissaan ja ilmenemistavoissaan on poistettava kiireellisesti, ja

palauttaa mieliin sopimuksen ratifioineiden jäsenvaltioiden veloitteen säätää pakollinen työ rangaistavaksi rikoksena ja varmistaa, että lailla säädettävät rangaistukset ovat tosiasiallisesti riittäviä ja että ne pannaan ehdottomasti täytäntöön, ja

panee merkille, että sopimuksessa määrätty siirtymäaika on päättynyt ja että 1 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 3—24 artiklan määräyksiä ei enää sovelleta, ja

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 103rd Session on 28 May 2014, and

Recognizing that the prohibition of forced or compulsory labour forms part of the body of fundamental rights, and that forced or compulsory labour violates the human rights and dignity of millions of women and men, girls and boys, contributes to the perpetuation of poverty and stands in the way of the achievement of decent work for all, and

Recognizing the vital role played by the Forced Labour Convention, 1930 (No. 29), hereinafter referred to as “the Convention”, and the Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No. 105), in combating all forms of forced or compulsory labour, but that gaps in their implementation call for additional measures, and

Recalling that the definition of forced or compulsory labour under Article 2 of the Convention covers forced or compulsory labour in all its forms and manifestations and is applicable to all human beings without distinction, and

Emphasizing the urgency of eliminating forced and compulsory labour in all its forms and manifestations, and

Recalling the obligation of Members that have ratified the Convention to make forced or compulsory labour punishable as a penal offence, and to ensure that the penalties imposed by law are really adequate and are strictly enforced, and

Noting that the transitional period provided for in the Convention has expired, and the provisions of Article 1, paragraphs 2 and 3, and Articles 3 to 24 are no longer applicable,

tunnustaa, että pakollisen työn taustat ja muodot ovat muuttuneet ja että pakollista työtä varten harjoitettava ihmiskauppa, johon voi kuulua seksuaalista hyväksikäyttöä, on kasvavan kansainvälisen huolen aiheena ja sen tehokas poistaminen edellyttää kiireellistä toimintaa, ja

panee merkille, että yksityissektorilla pakollisessa työssä olevien työntekijöiden määrä kasvaa, että tietyt talouden alat ovat erityisen alttiita ja että tietyillä työntekijäryhmillä, erityisesti siirtolaisilla, on muita suurempi riski joutua pakollisen työn uhreiksi, ja

ottaa huomioon, että tehokas ja pysyvä pakollisen työn poistaminen edistää osaltaan työnantajien välisen oikeudenmukaisen kilpailun varmistamista sekä työntekijöiden suojelua, ja

palauttaa mieleen asiaankuuluvat kansainväliset työelämän normit, joita ovat erityisesti sopimus, joka koskee ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua (n:o 87) (1948), sopimus, joka koskee järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteiden soveltamista (n:o 98) (1949), sopimus, joka koskee samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettavaa samaa palkkaa (n:o 100) (1951), yleissopimus (n:o 111), joka koskee työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää (1958), yleissopimus (n:o 138), joka koskee työhön pääsemiseksi vaadittavaa vähimmäisikää (1973), yleissopimus (nro 182), joka koskee lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä ja välittömiä toimia niiden poistamiseksi (1999), muuttavia työntekijöitä koskeva yleissopimus nro 97 (muutettu) (1949), siirtolaisuuteen liittyviä väärinkäytöksiä sekä ulkomaalaisten työntekijöiden yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhtäläisen kohtelun edistämistä koskeva yleissopimus (täydentävät määräykset) (nro 143) (1975), kotitaloustyöntekijöiden ihmisarvoista työtä koskeva yleissopimus (nro 189) (2011), yleissopimus (nro 181), joka koskee yksityisiä työnvälitystoimistoja (1997), sopimus, joka koskee ammattientarkastusta teollisuudessa ja kaupassa (no 81) (1947), yleissopi-

and

Recognizing that the context and forms of forced or compulsory labour have changed and trafficking in persons for the purposes of forced or compulsory labour, which may involve sexual exploitation, is the subject of growing international concern and requires urgent action for its effective elimination, and

Noting that there is an increased number of workers who are in forced or compulsory labour in the private economy, that certain sectors of the economy are particularly vulnerable, and that certain groups of workers have a higher risk of becoming victims of forced or compulsory labour, especially migrants, and

Noting that the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour contributes to ensuring fair competition among employers as well as protection for workers, and

Recalling the relevant international labour standards, including, in particular, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948 (No. 87), the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98), the Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100), the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111), the Minimum Age Convention, 1973 (No. 138), the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), the Migration for Employment Convention (Revised), 1949 (No. 97), the Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention, 1975 (No. 143), the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189), the Private Employment Agencies Convention, 1997 (No. 181), the Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81), the Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969 (No. 129), as well as the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998), and the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization (2008), and

mus (n:o 129), joka koskee maatalouden ammattientarkastusta (1969) sekä ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista (1998) ja ILO:n julistus sosiaalisesti oikeudenmukaisesta globalisaatiosta (2008), ja

paneerille muuttavat asiaankuuluvat kansainväliset asiakirjat, joita ovat erityisesti ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus (1948), kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (1966), taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (1966), orjuutta koskeva sopimus (1926), lisäsopimus orjuuden, orjakaupan ja orjuuteen verrattavien järjestelmien ja käytännön tukahduttamisesta (1956), kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus (2000), yleissopimuksen lisäpöytäkirja ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rangaistamisesta (2000), yleissopimuksen lisäpöytäkirja maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämisestä (2000), kansainvälinen yleissopimus siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista (1990), kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastainen yleissopimus (1984), kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus (1979) ja yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (2006), ja

on päättänyt hyväksyä tietyt ehdotukset sopimuksen täytäntöönpanon puutteiden korjaamiseksi ja vahvistaa, että ehkäisy-, suojele- ja oikeussuojatoimenpiteitä, kuten korvauksia ja kuntouttamista, tarvitaan pakollisen työn tehokasta ja pysyvää poistamista varten istunnon esityslistan neljännen kohdan mukaisesti, ja

on päättänyt, että nämä ehdotukset laaditaan sopimuksen pöytäkirjaksi;

hyväksyy tänä 11 päivänä kesäkuuta vuonna 2014 seuraavan pöytäkirjan, josta voidaan käyttää nimitystä vuoden 1930 pakollista työtä koskevan sopimuksen vuoden 2014 pöytäkirja.

Noting other relevant international instruments, in particular the Universal Declaration of Human Rights (1948), the International Covenant on Civil and Political Rights (1966), the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966), the Slavery Convention (1926), the Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery (1956), the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (2000), the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children (2000), the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air (2000), the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (1990), the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (1984), the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (1979), and the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006), and

Having decided upon the adoption of certain proposals to address gaps in implementation of the Convention, and reaffirmed that measures of prevention, protection, and remedies, such as compensation and rehabilitation, are necessary to achieve the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour, pursuant to the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Protocol to the Convention;

adopts this eleventh day of June two thousand and fourteen the following Protocol, which may be cited as the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930.

1 artikla

1. Pannessaan täytäntöön sopimuksen mukaisia velvoitteitaan poistaa pakollinen työ jokainen jäsenvaltio toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä pakollisen työn käytön ehkäisemiseksi ja poistamiseksi, suojelun antamiseksi ja asianmukaisten ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen, kuten korvausten, käyttöön saattamiseksi uhreille ja seuraamusten määräämiseksi pakollisen työn käyttämiseen syyllistyneille.

2. Jokainen jäsenvaltio laatii pakollisen työn tehokasta ja pysyvää poistamista varten kansalliset toimintaperiaatteet ja toimintasuunnitelman kuullen työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä, mihin sisältyy toimivaltaisten viranomaisten järjestelmälliset toimet, ja tarvittaessa sovittaen toimintansa yhteen työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä muiden asiaankuuluvien ryhmien kanssa.

3. Sopimuksessa oleva pakollisen työn määritelmä vahvistetaan, ja siksi tässä pöytäkirjassa tarkoitettujen toimenpiteiden on sisällettävä erityisiä toimia, joilla torjutaan pakollista työtä varten harjoitettavaa ihmiskauppaa.

2 artikla

Pakollisen työn ehkäisemiseksi toteutettavia toimenpiteitä ovat muun muassa

a) yleisölle, etenkin erityisen haavoittuviksi katsotuille henkilöille, suunnattu tiedottaminen ja koulutus, joiden tarkoituksena on estää heidän joutumisensa pakollisen työn uhreiksi;

b) työnantajille suunnattu tiedottaminen ja koulutus, joiden tarkoituksena on estää heidän joutumisensa osalliseksi pakollisen työn harjoittamiseen;

c) sellaisten toimenpiteiden toteuttaminen, joilla varmistetaan, että

i) pakollisen työn ehkäisemiseen liittyvän lainsäädännön, tarvittaessa myös työlainsäädännön, soveltaminen ja täytäntöönpano koskevat kaikkia työntekijöitä ja kaikkia talouden aloja, ja

ii) työsuojelutarkastuksista vastaavia ja

Article 1

1. In giving effect to its obligations under the Convention to suppress forced or compulsory labour, each Member shall take effective measures to prevent and eliminate its use, to provide to victims protection and access to appropriate and effective remedies, such as compensation, and to sanction the perpetrators of forced or compulsory labour.

2. Each Member shall develop a national policy and plan of action for the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour in consultation with employers' and workers' organizations, which shall involve systematic action by the competent authorities and, as appropriate, in coordination with employers' and workers' organizations, as well as with other groups concerned.

3. The definition of forced or compulsory labour contained in the Convention is reaffirmed, and therefore the measures referred to in this Protocol shall include specific action against trafficking in persons for the purposes of forced or compulsory labour.

Article 2

The measures to be taken for the prevention of forced or compulsory labour shall include:

(a) educating and informing people, especially those considered to be particularly vulnerable, in order to prevent their becoming victims of forced or compulsory labour;

(b) educating and informing employers, in order to prevent their becoming involved in forced or compulsory labour practices;

(c) undertaking efforts to ensure that:

(i) the coverage and enforcement of legislation relevant to the prevention of forced or compulsory labour, including labour law as appropriate, apply to all workers and all sectors of the economy; and

(ii) labour inspection services and other

muita tämän lainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavia viranomaisia vahvistetaan;

d) henkilöitä, erityisesti maahanmuuttajatyöntekijöitä, suojellaan mahdollisilta epäasiallisilta ja petollisilta käytännöiltä työhönoton- ja työhönsijoittamisen aikana;

e) asianmukaisen huolellisuuden tukeminen sekä julkisella että yksityisellä sektorilla pakollisen työn riskien ehkäisemiseksi ja niihin vastaamiseksi; ja

f) pakollisen työn riskejä lisäävien perus-työiden ja tekijöiden käsittely.

services responsible for the implementation of this legislation are strengthened;

(d) protecting persons, particularly migrant workers, from possible abusive and fraudulent practices during the recruitment and placement process;

(e) supporting due diligence by both the public and private sectors to prevent and respond to risks of forced or compulsory labour; and

(f) addressing the root causes and factors that heighten the risks of forced or compulsory labour.

3 artikla

Jokainen jäsenvaltio toteuttaa tehokkaat toimenpiteet kaikkien pakollisen työn uhrien tunnistamiseksi, vapauttamiseksi, suojelemiseksi, toivuttamiseksi ja kuntouttamiseksi sekä muiden avun ja tuen muotojen tarjoamiseksi.

Article 3

Each Member shall take effective measures for the identification, release, protection, recovery and rehabilitation of all victims of forced or compulsory labour, as well as the provision of other forms of assistance and support.

4 artikla

1. Jokainen jäsenvaltio varmistaa, että kaikilla pakollisen työn uhreilla on saatavillaan asianmukaiset ja tehokkaat oikeussuojakeinot, kuten korvaus, riippumatta heidän oleskelustaan tai oikeudellisesta asemastaan valtion alueella.

2. Jokainen jäsenvaltio toteuttaa oikeusjärjestelmänsä peruseriaatteiden mukaisesti tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus olla kohdistamatta syytetoimia pakollisen työn uhriin tai määräämättä heille rangaistuksia heidän osallistumisestaan oikeudenvastaisiin toimiin, jotka heidät on pakotettu tekemään välittömänä seurauksena siitä, että he ovat joutuneet pakolliseen työhön.

Article 4

1. Each Member shall ensure that all victims of forced or compulsory labour, irrespective of their presence or legal status in the national territory, have access to appropriate and effective remedies, such as compensation.

2. Each Member shall, in accordance with the basic principles of its legal system, take the necessary measures to ensure that competent authorities are entitled not to prosecute or impose penalties on victims of forced or compulsory labour for their involvement in unlawful activities which they have been compelled to commit as a direct consequence of being subjected to forced or compulsory labour.

5 artikla

Jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä keskenään varmistakseen pakollisen työn kaikkien muotojen ehkäisyn ja poistamisen.

Article 5

Members shall cooperate with each other to ensure the prevention and elimination of all forms of forced or compulsory labour.

6 artikla

Tämän pöytäkirjan ja sopimuksen määräysten soveltamiseksi toteutettavista toimenpiteistä määrätään kansallisilla säädöksillä tai määräyksillä tai toimivaltaisen viranomaisen määräyksillä sen jälkeen, kun niistä on kuultu asiaankuuluvia työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä.

Article 6

The measures taken to apply the provisions of this Protocol and of the Convention shall be determined by national laws or regulations or by the competent authority, after consultation with the organizations of employers and workers concerned.

7 artikla

Sopimuksen 1 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 3—24 artiklan siirtymämääräykset poistetaan.

Article 7

The transitional provisions of Article 1, paragraphs 2 and 3, and Articles 3 to 24 of the Convention shall be deleted.

8 artikla

1. Jäsenvaltio voi ratifioida tämän pöytäkirjan yhtä aikaa sopimuksen ratifiointin kanssa tai milloin tahansa sen jälkeen ilmoittamalla virallisen ratifiointinsa Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle kirjaamista varten.

2. Pöytäkirja tulee voimaan 12 kuukautta sen päivän jälkeen, jona pääjohtaja on kirjannut kahden jäsenvaltion ratifiointit. Sen jälkeen pöytäkirja tulee voimaan jäsenvaltion osalta 12 kuukautta sen päivän jälkeen, jona kyseisen jäsenvaltion ratifiointi on kirjattu, ja sopimus sitoo kyseistä jäsenvaltiota tämän pöytäkirjan 1—7 artiklalla täydennettynä.

Article 8

1. A Member may ratify this Protocol at the same time as or at any time after its ratification of the Convention, by communicating its formal ratification to the Director-General of the International Labour Office for registration.

2. The Protocol shall come into force twelve months after the date on which ratifications of two Members have been registered by the Director-General. Thereafter, this Protocol shall come into force for a Member twelve months after the date on which its ratification is registered and the Convention shall be binding on the Member concerned with the addition of Articles 1 to 7 of this Protocol.

9 artikla

1. Tämän pöytäkirjan ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa sen milloin tahansa, kun sopimus on avoinna irtisanomista varten sen 30 artiklan mukaisesti, asiakirjalla, jonka jäsenvaltio toimittaa Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle kirjattavaksi.

2. Sopimuksen irtisanominen sen 30 tai 32 artiklan mukaisesti aiheuttaa ilman eri toimenpiteitä tämän pöytäkirjan irtisanomisen.

3. Kaikki tämän artiklan 1 tai 2 kohdan mu-

Article 9

1. A Member which has ratified this Protocol may denounce it whenever the Convention is open to denunciation in accordance with its Article 30, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

2. Denunciation of the Convention in accordance with its Articles 30 or 32 shall *ipso jure* involve the denunciation of this Protocol.

3. Any denunciation in accordance with

kaiset irtisanomiset tulevat voimaan vasta vuoden kuluttua niiden rekisteröintipäivästä.

10 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja ilmoittaa kaikille Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille kaikkien järjestön jäsenvaltioiden toimittamien ratifiointien, ilmoitusten ja irtisanomisten kirjaamisesta.

2. Kun järjestön jäsenvaltioille ilmoitetaan toisen ratifioinnin kirjaamisesta, pääjohtaja kiinnittää jäsenvaltioiden huomiota pöytäkirjan voimaantulopäivään.

11 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja ilmoittaa Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille kirjattavaksi Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti täydelliset tiedot kaikista pääjohtajan kirjaimista ratifioinneista, ilmoituksista ja irtisanomisista.

12 artikla

Tämän pöytäkirjan tekstin englannin- ja ranskankieliset toisinnot ovat yhtä todistusvoimaiset.

paragraphs 1 or 2 of this Article shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Protocol shall come into force.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications, declarations and denunciations registered by the Director-General.

Article 12

The English and French versions of the text of this Protocol are equally authoritative.

SUOSITUS PAKOLLISEN TYÖN TEHOKASTA POISTAMISTA KOSKEVISTA LISÄTOIMENPITEISTÄ

SUOSITUS PAKOLLISEN TYÖN TEHOKASTA POISTAMISTA KOSKEVISTA LISÄTOIMENPITEISTÄ

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi, joka

on kokoontunut Genevessä Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston koolle kutsumana ja pitänyt 103. istuntonsa 28 päivänä toukokuuta 2014, ja

on hyväksynyt vuoden 1930 pakollista työtä koskevan sopimuksen vuoden 2014 pöytäkirjan (jäljempänä ”pöytäkirja”), ja

on päättänyt hyväksyä tietyt ehdotukset vuoden 1930 pakollista työtä koskevan sopimuksen n:o 29 (jäljempänä ”sopimus”) täytäntönpäätöksen puutteiden korjaamisesta sekä vahvistanut, että ehkäisy-, suojele- ja oikeus-suojatoimenpiteitä, kuten korvauksia ja kuntoutusta, tarvitaan pakollisen työn tehokasta ja pysyvää poistamista varten istunnon esityslistan neljännen kohdan mukaisesti, ja

on päättänyt, että nämä ehdotukset laaditaan sopimusta ja pöytäkirjaa täydentäväksi suosituksiksi,

hyväksyy tänä 11 päivänä kesäkuuta vuonna 2014 seuraavan suosituksen, josta voidaan käyttää nimitystä vuoden 2014 suositus pakollisesta työstä (lisätoimenpiteistä).

1. Jäsenvaltioiden olisi työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä sekä muita asiaankuuluvia ryhmiä kuultuaan tarvittaessa perustettava tai vahvistettava

a) kansallisia toimintaperiaatteita ja toimitasuunnitelmia, joihin sisältyy aikataulutettuja toimenpiteitä toteutettavaksi sukupuoli- ja lapsinäkökulma huomioon ottaen, tarkoituksena poistaa tehokkaasti ja pysyvästi pakollinen työ kaikissa muodoissaan ehkäisyn, suojele- ja oikeussuojakeinojen, kuten uhreille maksettavien korvausten, saatavuuden ja rikoksentehtäjäille määrättävien seuraamusten, avulla; ja

RECOMMENDATION ON SUPPLEMENTARY MEASURES FOR THE EFFECTIVE SUPPRESSION OF FORCED LABOUR

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 103rd Session on 28 May 2014, and

Having adopted the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930, hereinafter referred to as “the Protocol”, and

Having decided upon the adoption of certain proposals to address gaps in implementation of the Forced Labour Convention, 1930 (No. 29), hereinafter referred to as “the Convention”, and reaffirmed that measures of prevention, protection, and remedies, such as compensation and rehabilitation, are necessary to achieve the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour, pursuant to the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Convention and the Protocol;

adopts this eleventh day of June of the year two thousand and fourteen the following Recommendation, which may be cited as the Forced Labour (Supplementary Measures) Recommendation, 2014.

1. Members should establish or strengthen, as necessary, in consultation with employers’ and workers’ organizations as well as other groups concerned:

(a) national policies and plans of action with time-bound measures using a gender- and child-sensitive approach to achieve the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour in all its forms through prevention, protection and access to remedies, such as compensation of victims, and the sanctioning of perpetrators; and

b) toimivaltaisia viranomaisia, kuten työsuojeluviranomaisia, oikeuslaitosta ja kansallisia elimiä tai muita institutionaalisia järjestelmiä, jotka käsittelevät pakollista työtä, tarkoituksena varmistaa kansallisten toimintaperiaatteiden ja toimintasuunnitelmien kehittäminen, yhteensovittaminen, täytäntöönpano, valvonta ja arviointi.

2. 1) Jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti kerättävä, tarkasteltava ja annettava saataville luotettavaa, puolueetonta ja yksityiskohtaista tietoa ja tilastotietoja pakollisen työn luonteesta ja laajuudesta, eriteltynä asiaankuuluvien ominaisuuksien, kuten sukupuolen, iän ja kansallisuuden, mukaan, jotta saavutettua edistystä voidaan arvioida.

2) Oikeutta henkilötietojen yksityisyyteen olisi kunnioitettava.

EHKÄISY

3. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava ehkäiseviä toimenpiteitä, joita ovat muun muassa

a) työtä koskevien perusperiaatteiden ja oikeuksien kunnioittaminen, edistäminen ja toteuttaminen;

b) ammatillisen järjestäytymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden edistäminen, jotta riskialttiit työntekijät voivat liittyä työntekijäjärjestöihin;

c) ohjelmat, joilla torjutaan sellaista syrjintää, joka lisää alttiutta pakolliselle työlle;

d) aloitteet, joilla käsitellään lapsityövoimaa ja edistetään lasten, sekä poikien että tyttöjen, koulutusmahdollisuuksia keinona suojella lapsia joutumasta pakollisen työn uhreiksi; ja

e) toimenpiteet pöytäkirjan ja sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi.

4. Jäsenvaltioiden olisi kansalliset olosuhteensa huomioon ottaen toteutettava mahdollisimman tehokkaita ehkäiseviä toimenpiteitä, kuten

a) työntekijöiden alttiuteen pakolliselle työlle johtavien perussyiden käsittely;

b) kohdennetut valistuskampanjat erityisesti niille, jotka ovat suurimmassa vaarassa joutua pakollisen työn uhreiksi, tarkoituksena tiedottaa heille muun muassa siitä, miten suojautua petollisilta tai epäasiallisilta työhönotto- ja työkäytännöiltä, heidän oikeuksistaan

(b) competent authorities such as the labour inspectorates, the judiciary and national bodies or other institutional mechanisms that are concerned with forced or compulsory labour, to ensure the development, coordination, implementation, monitoring and evaluation of the national policies and plans of action.

2. (1) Members should regularly collect, analyse and make available reliable, unbiased and detailed information and statistical data, disaggregated by relevant characteristics such as sex, age and nationality, on the nature and extent of forced or compulsory labour which would allow an assessment of progress made.

(2) The right to privacy with regard to personal data should be respected.

PREVENTION

3. Members should take preventive measures that include:

(a) respecting, promoting and realizing fundamental principles and rights at work;

(b) the promotion of freedom of association and collective bargaining to enable at-risk workers to join workers' organizations;

(c) programmes to combat the discrimination that heightens vulnerability to forced or compulsory labour;

(d) initiatives to address child labour and promote educational opportunities for children, both boys and girls, as a safeguard against children becoming victims of forced or compulsory labour; and

(e) taking steps to realize the objectives of the Protocol and the Convention.

4. Taking into account their national circumstances, Members should take the most effective preventive measures, such as:

(a) addressing the root causes of workers' vulnerability to forced or compulsory labour;

(b) targeted awareness-raising campaigns, especially for those who are most at risk of becoming victims of forced or compulsory labour, to inform them, inter alia, about how to protect themselves against fraudulent or abusive recruitment and employment prac-

ja velvollisuuksistaan työssä ja siitä, miten tarvittaessa voi saada apua;

c) kohdennetut valistuskampanjat pakollisen työn kiellon rikkomista koskevista seuraamuksista;

d) riskialttiiden väestöryhmien koulutusohjelmat, joilla lisätään heidän työllistettävyyttään ja tulonhankkimismahdollisuuksiaan ja -valmiuksiaan;

e) toimenpiteet, joilla varmistetaan, että työsuhteita koskevat kansalliset säädökset ja määräykset kattavat kaikki talouden alat ja että ne pannaan tehokkaasti täytäntöön. Asiantuuluvat tiedot palvelussuhteen ehdoista ja edellytyksistä olisi eriteltävä asianmukaisella, todennettavalla ja helposti ymmärrettävällä tavalla, ja mieluiten kirjallisella sopimuksella kansallisten säädösten ja määräysten sekä työehtosopimusten mukaisesti;

f) sosiaaliturvan perustakeet, jotka sisältävät vuoden 2012 sosiaalisen suojelun vähimmäistasoja koskevan suosituksen (n:o 202) mukaiseen sosiaalisen suojelun kansalliseen vähimmäistasoon, jotta alttiutta pakolliselle työlle voidaan vähentää;

g) ohjaus ja tiedottaminen siirtolaisille ennen heidän lähtöään lähtömaasta ja saapessaan kohdemaahan, jotta he ovat paremmin valmistautuneita työskentelemään ja asumaan ulkomailla ja jotta he tulevat tietoisiksi pakollisista työtä varten harjoitettavasta ihmiskaupasta ja ymmärtävät sitä paremmin;

h) yhdenmukaiset toimintaperiaatteet, kuten työllisyyttä ja työvoiman muuttoliikettä koskevat toimintaperiaatteet, joissa otetaan huomioon tiettyjen siirtolaisryhmien, myös laittomasti maassa oleskelevien, kohtaamat riskit, ja käsitellään olosuhteita, jotka voivat johtaa pakollista työtä koskeviin tilanteisiin;

i) asianomaisten valtion viranomaisten toimenpiteiden edistäminen yhteensovitettuna muiden valtioiden toimenpiteiden kanssa, jotta voidaan helpottaa lainmukaista ja turvallista siirtolaisuutta ja ehkäistä ihmiskauppaa, mukaan lukien yhteensovitettuja toimenpiteitä työn välittäjien ja työnvälitystoimistojen sääntelemiseksi, valtuuttamiseksi ja valvomiseksi sekä työntekijöiltä perittävien rekrytointikustannusten poistamiseksi, jotta velkaorjuus ja muut taloudellisen pakottamisen muodot voidaan estää; ja

tices, their rights and responsibilities at work, and how to gain access to assistance in case of need;

(c) targeted awareness-raising campaigns regarding sanctions for violating the prohibition on forced or compulsory labour;

(d) skills training programmes for at-risk population groups to increase their employability and income-earning opportunities and capacity;

(e) steps to ensure that national laws and regulations concerning the employment relationship cover all sectors of the economy and that they are effectively enforced. The relevant information on the terms and conditions of employment should be specified in an appropriate, verifiable and easily understandable manner, and preferably through written contracts in accordance with national laws, regulations or collective agreements;

(f) basic social security guarantees forming part of the national social protection floor, as provided for in the Social Protection Floors Recommendation, 2012 (No. 202), in order to reduce vulnerability to forced or compulsory labour;

(g) orientation and information for migrants, before departure and upon arrival, in order for them to be better prepared to work and live abroad and to create awareness and better understanding about trafficking for forced labour situations;

(h) coherent policies, such as employment and labour migration policies, which take into account the risks faced by specific groups of migrants, including those in an irregular situation, and address circumstances that could result in forced labour situations;

i) promotion of coordinated efforts by relevant government agencies with those of other States to facilitate regular and safe migration and to prevent trafficking in persons, including coordinated efforts to regulate, license and monitor labour recruiters and employment agencies and eliminate the charging of recruitment fees to workers to prevent debt bondage and other forms of economic coercion; and

j) kun pannaan täytäntöön sopimuksen mukaisia pakollisen työn poistamisen velvoitteita, työnantajien ja yritysten ohjaaminen ja tukeminen sellaisissa tehokkaissa toimenpiteissä, joilla määritellään, ehkäistään ja lievennetään pakollisen työn riskejä ja otetaan huomioon keinot käsitellä niitä työnantajien ja yritysten toiminnassa tai tuotteissa, palveluisa tai sellaisissa toiminnoissa, joihin ne voivat välittömästi liittyä.

(j) in giving effect to their obligations under the Convention to suppress forced or compulsory labour, providing guidance and support to employers and businesses to take effective measures to identify, prevent, mitigate and account for how they address the risks of forced or compulsory labour in their operations or in products, services or operations to which they may be directly linked.

SUOJELU

5. 1) Pakollisen työn uhrien tunnistamiseksi ja vapauttamiseksi olisi toteutettava kohdennettuja toimenpiteitä.

2) Pakollisen työn uhreille olisi tarjottava suojelutoimenpiteitä. Nämä toimenpiteet eivät saisi olla riippuvaisia uhrin halusta tehdä yhteistyötä rikosoikeudenkäynneissä tai muissa oikeudenkäynneissä.

3) Voidaan toteuttaa toimenpiteitä, joilla kannustetaan uhreja yhteistyöhön rikoksenteijöiden tunnistamiseksi ja rankaisemiseksi.

6. Jäsenvaltioiden olisi tunnustettava työntekijäjärjestöjen ja muiden järjestöjen tehtävä ja valmiudet antaa tukea ja apua pakollisen työn uhreille.

7. Jäsenvaltioiden olisi oikeusjärjestelmänsä peruseriaatteiden mukaisesti toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus olla kohdistamatta syytöksiä pakollisen työn uhreihin tai määräämättä heille rangaistuksia heidän osallistumisestaan oikeudenvastaisiin toimiin, jotka heidät on pakotettu tekemään välittömänä seurauksena siitä, että he ovat joutuneet pakolliseen työhön.

8. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteitä työn välittäjien ja työnvälitystoimistojen väärinkäytösten ja petollisten käytäntöjen poistamiseksi, kuten

a) työntekijöiltä perittävien rekrytointikustannusten poistaminen;

b) sellaisten läpinäkyvien sopimusten vaatiminen, joissa selitetään selvästi palvelussuhteen ehdot ja työolosuhteet;

c) asianmukaisten ja esteettömien valitusmekanismien perustaminen;

d) asianmukaisten rangaistusten säätäminen; ja

PROTECTION

5. (1) Targeted efforts should be made to identify and release victims of forced or compulsory labour.

(2) Protective measures should be provided to victims of forced or compulsory labour. These measures should not be made conditional on the victim's willingness to cooperate in criminal or other proceedings.

(3) Steps may be taken to encourage the cooperation of victims for the identification and punishment of perpetrators.

6. Members should recognize the role and capacities of workers' organizations and other organizations concerned to support and assist victims of forced or compulsory labour.

7. Members should, in accordance with the basic principles of their legal systems, take the necessary measures to ensure that competent authorities are entitled not to prosecute or impose penalties on victims of forced or compulsory labour for their involvement in unlawful activities which they have been compelled to commit as a direct consequence of being subjected to forced or compulsory labour.

8. Members should take measures to eliminate abuses and fraudulent practices by labour recruiters and employment agencies, such as:

(a) eliminating the charging of recruitment fees to workers;

(b) requiring transparent contracts that clearly explain terms of employment and conditions of work;

(c) establishing adequate and accessible complaint mechanisms;

(d) imposing adequate penalties; and

e) näiden palvelujen sääntely tai valtuuttaminen.

9. Jäsenvaltioiden olisi kansalliset olosuhteensa huomioon ottaen toteutettava mahdollisimman tehokkaita suojelutoimenpiteitä, jotta voidaan vastata kaikkien uhrien välitöntä apua ja pitkäaikaista toipumista ja kuntoutusta koskeviin tarpeisiin, kuten

a) kohtuulliset toimenpiteet, joilla suojellaan pakollisen työn uhrien sekä tarvittaessa perheenjäsenten ja todistajien turvallisuutta, mukaan lukien suojele uhkailulta ja kostolta sen perusteella, että uhrit käyttävät sovellettavan kansallisten lainsäädännön mukaisia oikeuksiaan tai tekevät yhteistyötä oikeudenkäynnissä;

b) riittävä ja asianmukainen majoitus;

c) terveydenhuolto, mukaan lukien sekä lääketieteellinen että psykologinen tuki, sekä erityisten kuntoutustoimenpiteiden tarjoaminen pakollisen työn uhreille, mukaan lukien ne uhrit, jotka ovat joutuneet myös seksuaalisen väkivallan uhriksi;

d) aineellinen tuki;

e) yksityisyyden ja henkilöllisyyden suoja; ja

f) sosiaalinen ja taloudellinen tuki, mukaan lukien pääsy opetukseen ja koulutukseen sekä ihmisarvoiseen työhön.

10. Pakolliseen työhön joutuneita lapsia koskevissa suojelutoimenpiteissä olisi otettava huomioon lapsen erityiset tarpeet ja edut, ja niiden olisi sisällettävä vuoden 1999 lapsityön pahimpia muotoja koskevassa yleissopimuksessa (nro 182) määrätyn suojelun lisäksi seuraavat:

a) tyttöjen ja poikien pääsy koulutukseen;

b) holhoojan tai muun edustajan nimeäminen tarvittaessa;

c) kun henkilön iästä on epäselvyyttä, mutta on syytä uskoa hänen olevan alle 18-vuotias, oletettu alaikäisyys ennen varsinaisen iän todentamista; ja

d) toimenpiteet lasten yhdistämiseksi perheidensä kanssa, tai kun se on lapsen edun mukaista, sijaisperhehuolto.

11. Jäsenvaltioiden olisi kansalliset olosuhteensa huomioon ottaen toteutettava pakolliseen työhön joutuneita siirtolaisia koskevia mahdollisimman tehokkaita suojelutoimenpiteitä riippumatta siirtolaisten oikeudellisesta

(e) regulating or licensing these services.

9. Taking into account their national circumstances, Members should take the most effective protective measures to meet the needs of all victims for both immediate assistance and long-term recovery and rehabilitation, such as:

(a) reasonable efforts to protect the safety of victims of forced or compulsory labour as well as of family members and witnesses, as appropriate, including protection from intimidation and retaliation for exercising their rights under relevant national laws or for cooperation with legal proceedings;

(b) adequate and appropriate accommodation;

(c) health care, including both medical and psychological assistance, as well as provision of special rehabilitative measures for victims of forced or compulsory labour, including those who have also been subjected to sexual violence;

(d) material assistance;

(e) protection of privacy and identity; and

(f) social and economic assistance, including access to educational and training opportunities and access to decent work.

10. Protective measures for children subjected to forced or compulsory labour should take into account the special needs and best interests of the child, and, in addition to the protections provided for in the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), should include:

(a) access to education for girls and boys;

(b) the appointment of a guardian or other representative, where appropriate;

(c) when the person's age is uncertain but there are reasons to believe him or her to be less than 18 years of age, a presumption of minor status, pending age verification; and

(d) efforts to reunite children with their families, or, when it is in the best interests of the child, provide family-based care.

11. Taking into account their national circumstances, Members should take the most effective protective measures for migrants subjected to forced or compulsory labour, irrespective of their legal status in the national

asemasta jäsenvaltion alueella, muun muassa seuraavia:

a) kun on perusteltua syytä otaksua, että henkilö on pakollisen työn uhri, sellaisen harkinta- ja kuntoutusajan antaminen, jonka aikana henkilön sallitaan oleskella kyseisen jäsenvaltion alueella, jotta hän voi tehdä tietoon perustuvan päätöksen suojelutoimenpiteistä ja osallistumisesta oikeudenkäynteihin;

b) väliaikaisten tai pysyvien oleskelulupien myöntäminen ja pääsy työmarkkinoille; ja

c) turvallisen ja mieluiten vapaaehtoisen lähtömaahan paluun helpottaminen.

OIKEUSSUOJAKEINOT, KUTEN KORVAUKSET JA OIKEUSTURVA

12. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteet varmistaakseen, että kaikilla pakollisen työn uhreilla on oikeus oikeudenkäyntiin ja muut asianmukaiset ja tehokkaat oikeussuojakeinot, kuten korvaus henkilö- ja esinevahingoista, muun muassa

a) varmistamalla kansallisten säädösten ja määräysten sekä käytäntöjen mukaisesti, että kaikilla uhreilla on joko itsellään tai edustajan välityksellä tehokas pääsy tuomioistuimiin, erityistuomioistuimiin ja muihin ratkaisumekanismeihin oikeussuojakeinojen, kuten hyvityksen ja vahingonkorvausten saamiseksi;

b) säätämällä, että uhrit voivat saada rikoksentekijöiltä hyvitystä ja vahingonkorvausta, mukaan lukien maksamattomat palkat ja lakisääteiset sosiaaliturvamaksut;

c) takaamalla pääsyn asianmukaisiin olemassa oleviin hyvitysjärjestelmiin;

d) antamalla tietoa ja neuvontaa uhrien laillisista oikeuksista ja saatavilla olevista palveluista heidän ymmärtämällään kielellä sekä takaamalla oikeusavun, mieluiten maksuttoman oikeusavun, saatavuuden; ja

e) takaamalla, että kaikki jäsenvaltiossa teetetyn pakollisen työn uhrit, sekä jäsenvaltion kansalaiset että muut kuin jäsenvaltion kansalaiset, voivat hakea kyseisessä valtiossa asianmukaisia hallinnollisia, siviilioikeudellisia ja rikosoikeudellisia oikeussuojakeinoja riippumatta oleskelustaan tai oikeudellisesta

territory, including:

(a) provision of a reflection and recovery period in order to allow the person concerned to take an informed decision relating to protective measures and participation in legal proceedings, during which the person shall be authorized to remain in the territory of the member State concerned when there are reasonable grounds to believe that the person is a victim of forced or compulsory labour;

(b) provision of temporary or permanent residence permits and access to the labour market; and

(c) facilitation of safe and preferably voluntary repatriation.

REMEDIES, SUCH AS COMPENSATION AND ACCESS TO JUSTICE

12. Members should take measures to ensure that all victims of forced or compulsory labour have access to justice and other appropriate and effective remedies, such as compensation for personal and material damages, including by:

(a) ensuring, in accordance with national laws, regulations and practice, that all victims, either by themselves or through representatives, have effective access to courts, tribunals and other resolution mechanisms, to pursue remedies, such as compensation and damages;

(b) providing that victims can pursue compensation and damages from perpetrators, including unpaid wages and statutory contributions for social security benefits;

(c) ensuring access to appropriate existing compensation schemes;

(d) providing information and advice regarding victims' legal rights and the services available, in a language that they can understand, as well as access to legal assistance, preferably free of charge; and

(e) providing that all victims of forced or compulsory labour that occurred in the member State, both nationals and non-nationals, can pursue appropriate administrative, civil and criminal remedies in that State, irrespective of their presence or legal status in the State, under simplified procedural require-

asemastaan jäsenvaltiossa, tarvittaessa yksinkertaistettujen menettelyvaatimusten mukaisesti.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

13. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimet kansallisten säädösten ja määräysten sekä muiden toimenpiteiden täytäntöönpanon vahvistamiseksi, muun muassa

a) antamalla asiaankuuluville viranomaisille, kuten työsuojeluviranomaisille, tarvittavat valtuudet, resurssit ja koulutuksen, jotta ne voivat panna lainsäädännön tehokkaasti täytäntöön ja tehdä yhteistyötä muiden pakollista työtä ehkäisevien ja sen uhreja suojelevien järjestöjen kanssa;

b) säätämällä rikosseuraamusten lisäksi muista seuraamuksista, kuten pakollisella työllä saatujen voittojen ja muiden varojen takavarikoinnista kansallisten säädösten ja määräysten mukaisesti;

c) varmistamalla, että oikeushenkilöitä voidaan pitää vastuussa pakollisen työn käytön kiellon rikkomisesta sopimuksen 25 artiklan ja edellä olevan b alakohdan mukaisesti; ja

d) vahvistamalla uhrien tunnistamista koskevia toimenpiteitä, muun muassa kehittämällä pakollisen työn indikaattoreita työsuojeluviranomaisten, lainvalvontaviranomaisten, sosiaalityöntekijöiden, maahanmuuttoviranomaisten, virallisten syyttäjien, työnantajien, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden käyttöön.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

14. Kansainvälistä yhteistyötä olisi vahvistettava jäsenvaltioiden välillä ja jäsenvaltioiden kesken sekä asiaankuuluvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kanssa, ja niiden olisi autettava toisiaan toteuttamaan tehokas ja pysyvä pakollisen työn poistaminen, muun muassa

a) vahvistamalla kansainvälistä yhteistyötä työoikeuden alan lainvalvontaelinten välillä rikosoikeuden alan lainvalvonnan lisäksi;

b) antamalla resursseja kansallisille toimintaohjelmille ja kansainväliseen tekniseen yhteistyöhön ja apuun;

ments, when appropriate.

ENFORCEMENT

13. Members should take action to strengthen the enforcement of national laws and regulations and other measures, including by:

(a) giving to the relevant authorities, such as labour inspection services, the necessary mandate, resources and training to allow them to effectively enforce the law and cooperate with other organizations concerned for the prevention and protection of victims of forced or compulsory labour;

(b) providing for the imposition of penalties, in addition to penal sanctions, such as the confiscation of profits of forced or compulsory labour and of other assets in accordance with national laws and regulations;

(c) ensuring that legal persons can be held liable for the violation of the prohibition to use forced or compulsory labour in applying Article 25 of the Convention and clause (b) above; and

(d) strengthening efforts to identify victims, including by developing indicators of forced or compulsory labour for use by labour inspectors, law enforcement services, social workers, immigration officers, public prosecutors, employers, employers' and workers' organizations, non-governmental organizations and other relevant actors.

INTERNATIONAL COOPERATION

14. International cooperation should be strengthened between and among Members and with relevant international and regional organizations, which should assist each other in achieving the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour, including by:

(a) strengthening international cooperation between labour law enforcement institutions in addition to criminal law enforcement;

(b) mobilizing resources for national action programmes and international technical cooperation and assistance;

- c) keskinäisellä oikeusavulla;
- d) yhteistyöllä, jossa käsitellään ja ehkäistään diplomaattihenkilöstön harjoittamaa pakollisen työn käyttöä; ja
- e) keskinäisellä teknisellä avulla, mukaan lukien pakollisen työn torjuntaa koskevien tietojen vaihto ja hyvien käytäntöjen ja kokemusten jakaminen.

- (c) mutual legal assistance;
- (d) cooperation to address and prevent the use of forced or compulsory labour by diplomatic personnel; and
- (e) mutual technical assistance, including the exchange of information and the sharing of good practice and lessons learned in combating forced or compulsory labour.